

Zamecki, Stefan

Sprawozdanie z konferencji historyków subdziedziny chemii w Dublinie

---

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 40/1, 212-213

1995

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

waniu w Bibliotece Jagiellońskiej, a Maria Jankowska o przeprowadzonej na ten temat kwerendzie w poznańskich bibliotekach naukowych.

Po tych komunikatach Jan Szeliga dodał jeszcze informacje o zbiorach flemingowskich w Gdańskiej Bibliotece Uniwersyteckiej, gdzie znajdują się mapy morskie wykonane w typografii Flemminga.

Roman Wytyczak opowiedział również o swoich kłopotach ze zbieraniem materiałów do wygłoszonych tutaj referatów w Niemczech, skąd na rozesłaną kwerendę nie odpowiedziała żadna biblioteka, na obrady nie przybył również zaproszony ambasador Niemiec, ani nikt z jego przedstawicieli. Na zakończenie obrad głos zabrał Edward Schnayder, który w imieniu Zespołu Historii Kartografii zaprosił zgromadzonych gości do Olsztyna na następną sesję, w 1995 r., poświęconą kartografii Prus Wschodnich.

Dorota Kozłowska
(Warszawa)

SPRAWOZDANIE Z KONFERENCJI HISTORYKÓW SUBDZIEDZINY CHEMII W DUBLINIE

W dniach 17–20 września 1994 r. odbyła się w Trinity College w Dublinie (Irlandia) konferencja historyków subdziedziny chemii, zorganizowana przez European Science Foundation. Konferencja poświęcona była następującemu tematowi: *Rozwój chemii w narodowych granicach (The Development of Chemistry within National Boundaries)*; z kolei temat ten mieści się w szerszym programie badawczym, któremu patronuje European Science Foundation, a mianowicie: *Ewolucja chemii w Europie w latach 1789–1939 (Evolution of Chemistry in Europe, 1789–1939)*.

W konferencji uczestniczyli badacze z jedenastu zaledwie krajów: Wielkiej Brytanii (5 osób), Włoch (2), Belgii (1), Francji (1), Grecji (1), Holandii (1), Irlandii (1), Litwy (1), Niemiec (1), Polski (1) i Portugalii (1). Wygłoszono następujące referaty: Maurice Crosland (Wielka Brytania): *Organizacja chemii w dziewiętnastowiecznej Francji*; Antonio Amorim da Costa (Portugalia): *Portugalia – narodowy charakter a rozwój chemii w XIX stuleciu*; William Davies (Irlandia): *Zarys dziejów chemii w Irlandii*; Kostas Gavroglu (Grecja): *Nowe idee naukowe w XVIII i na początku XIX wieku w Grecji. Wstępny wykład*; Ernst Homburg (Holandia): *Proces powstawania niemieckiego chemika*; Gerrylyn K. Roberts (Wielka Brytania): *Chemiczne kształcenie w latach 1789–1939 w Wielkiej Brytanii*; Mudis Šalkauskas (Litwa): *Uniwersytet Wileński i początek chemicznych laboratoriów w Rosji*; Eugenio Torracca (Włochy): *Wczesne osiągnięcia chemii w latach 1840–1880 we Włoszech*; Brigitte Van Tiggelen (Belgia): *Ewolucja chemii w latach 1789–1939 w Belgii*; Walter Wetzel (Niemcy): *Początki kształce-*

nia i okoliczności kariery w zawodzie „chemika” w drugiej połowie XIX wieku w Niemczech; Stefan Zamecki (Polska): *Z dziejów chemii fizycznej w Polsce. Lata 1918–1939*. Uczestnicy konferencji uzyskali nadto maszynopis referatu nieobecnej Helgi Kragh (Dania): *Zarys socjalnej historii chemii w Danii (i Norwegii), 1789–1939*.

Dodam, że w konferencji uczestniczyli także (bez referatów): William H. Brock (Wielka Brytania), Luigi Cerruti (Włochy), Gérard Darmon (Francja), David M. Knight (Wielka Brytania) i Collin A. Russell (Wielka Brytania) – wszyscy wykazali się dużą aktywnością podczas obrad. Osobliwe, że nie uczestniczyli w konferencji historycy subdziedziny chemii z krajów, które wyłoniły się z dawnego ZSRR (wyjątek: obecny i aktywny w obradach przedstawiciel Litwy). Uwagę tę czynię ze zdziwieniem, gdyż uważam, że historycy subdziedziny chemii z już nie istniejącego ZSRR reprezentują wysoki poziom w swych pracach badawczych.

Są szanse, jak się dowiedziałem, opublikowania wygłoszonych referatów w którymś z zachodnich periodyków. Można tylko żałować, że poszczególni autorzy – chcąc je opublikować – będą zmuszeni skrócić swoje teksty, by tym sposobem dostosować się do wymogów zachodnich wydawców. Dodam, że czas przeznaczony na wygłoszenie referatu nie mógł przekraczać piętnastu minut.

Wreszcie, na zakończenie tego sprawozdania, pragnę stwierdzić, że atmosfera naukowa i towarzyska w dniach konferencji była wspaniała. Wielką w tym zasługą jej organizatorów z European Science Foundation (zwłaszcza W.H. Brocka, G. Darmona, D.M. Knighta, C.A. Russella) oraz Williama Daviesa z Trinity College w Dublinie.

Można sądzić na podstawie enuncjacji organizatorów konferencji, że realizacji programu *Ewolucja chemii w Europie w latach 1789–1939* będą poświęcone następne spotkania europejskich historyków subdziedziny chemii.

Stefan Zamecki
(Warszawa)

Z DZIEJÓW POLSKO-ŁOTEWSKICH POWIĄZAŃ NAUKOWYCH

W dniach 26–28 września 1994 r. w Domu Nauki w Jurmali odbyła się międzynarodowa konferencja pod nazwą *Polsko-łotewskie związki historyczne od XVI stulecia do roku 1940*. Konferencję zorganizowano dla uczczenia 200-lecia Insurekcji Kościuszkowskiej w Kurlandii. Głównymi organizatorami byli Instytut Historii Łotewskiej Akademii Nauk oraz Ambasada Polska w Rydze.